

Vyjádření k projektu prevence šikany Princezna Julie

Před 14 dny se liberecká veřejnost mohla seznámit s otevřeným dopisem skupiny pracovníků ve zdravotnických a poradenských profesích k projektu prevence šikany Princezna Julie. Se signatáři dopisu jsem se o týden později sešel, abychom diskutovali jejich připomínky a hledali společnou cestu. A to navzdory tomu, že sám preferuji přesně opačné pořadí řešení problémů (a nadto tak závažných): tedy nejprve nezaujatou komunikaci všech zainteresovaných aktérů a teprve poté medializaci výstupů.

Z vzájemného jednání vyplynula oboustranná ochota na projektu spolupracovat, ovšem jen za podmínky úplné změny jeho názvu. Spojení Princezna Julie totiž prý může u některých dětí působit jako výzva k nápodobě Juliiny sebevraždy. Netroufám si z odborného hlediska s tímto názorem polemizovat a respektuji ho, přestože mám za to, že skutečné motivy tak kategorického požadavku leží jinde. Z čistě lidského pohledu se však s přejmenováním nemohu ztotožnit. Mohu s klidným svědomím prohlásit, že název Princezna Julie v žádném případě nevolá po glorifikaci dokonané sebevraždy 13 leté školačky. Je naopak spojením čistě obrazným, do nějž se na jedné straně promítá láskyplný rodičovský, resp. otcovský vztah k vlastním dcerám, na straně druhé je nositelem reálného příběhu, strašlivého neštěstí, jehož jsme se stali oněmlými svědky. Nahrazení sousloví Princezna Julie jakýmkoli jiným názvem bych se tedy sám dopustil necitlivé devalvace samotné tragédie i závažnosti tématu šikany jako takového.

V několika posledních dnech jsem cítil podporu opravdu silné komunity rodičů, kteří sami nebo skrze své potomky mají svou vlastní exaktní zkušenost se šikanou. I s jejich symbolickou oporou proto odbornou a laickou veřejnost vyzývám:

- **budme rozhodní** a na příběhu 13 leté Julie demonstrujme, že každé jednání, ať už se ho dopouštějí děti či dospělí, musí mít jasné etické mantinely, které jsou nepřekročitelné,
- **budme důslední** a s příběhem 13 leté Julie trvejme na tom, že je nezbytně nutné naučit se co nejefektivněji řešit příčiny zla zvaného šikana. A také ji bez bázně pojmenovat, i když k ní dochází v křehkém školském prostředí,

- **bud'me trpěliví** a na příběhu 13 leté Julie dětem vysvětlujeme, že sebepoškozující či dokonce sebezníčující jednání oběti nikdy nemůže být správným řešením,
- **nebud'me lhostejní k druhým** a na příběhu 13 leté Julie ukažme, že máme srdce na správném místě. A projevme po čtyřech letech aspoň trochu lítosti její zoufalé matce.

Jsem přesvědčen, že současné nástroje primární prevence šikany ve školství nefungují; ani sami pedagogové nejsou dostatečně školeni, aby uměli rozpoznat už latentní stádia šikany, natož je účinně řešit. Šikana jako fenomén se ve školách normalizuje, stává se běžnou, sama o sobě vyzývá k následování. Kdyby tomu tak nebylo, nezvyšovala by se patrně intenzita jejího výskytu na českých základních školách (ČŠI 2018) a Česko by nebylo mezi 15 nejvíce zasaženými zeměmi OECD (OECD 2017). I proto mám za to, že projekt Princezna Julie musí pokračovat, soustředit se mj. i na inovace v primární prevenci vč. veřejných diskuzí a nezbytné společenské detabuizaci šikany. A posilovat odvahu škol šikanu neskrývat, ale statečně se s ní vyrovnávat.

Oslovím znovu ke spolupráci liberecké i mimoliberecké experty na prevenci rizikových jevů a je také na nich, zda aktivity projektu budou úspěšné, nebo zkrátka jen zajdou na úbytě. Rozhodl jsem se ale dočasně pozastavit debaty se členy žákovských parlamentů - ne proto, že bych tuto platformu neviděl jako důležitou, ba právě naopak, ale čistě z toho důvodu, abych své kolegy a průvodce debatami - městské policisty - uchránil nežádoucího tlaku. Budu však hledat nový způsob, jak na podobné diskuze s parlamenty navázat.

Na začátku mého usilování v kampani proti šikaně stál tragický příběh mladé dívky. Ten způsobil, že od dubna 2015 už liberecké školy nemohou být a nejsou stejné. Juliinu smrt těžko můžeme ignorovat. Musíme však udělat maximum pro to, aby se v budoucnu podobný čin už neopakoval.

17/4/2019